

רק חזק ואמץ!

העלון השבועי של GYE | ראש השנה תשפ"ז | גיליון מס' 5

שנה טובה ומבורכת לכל בית ישראל די בכל אתר ואתר!

לכבוד ראש השנה אנו מצרפים מאמרים בעניין החג. כך נעשה אי"ה גם לקראת סוכות ושמחת תורה (שגם הם חלים השנה בשבת). המדורים הקבועים יתחדשו בעזרת ה' כסדרם בשבת 'האזינו' ואחרי החגים.

לכולם

שְׁנָה טוֹבָה וּמְתוּקָה!

אחד הסימנים הבולטים בליל ראש השנה הוא התפוח בדבש. בעת אכילתו אנו רגילים לבקש: "שְׁתַּחֲדֵשׁ עָלֵינוּ שְׁנָה טוֹבָה וּמְתוּקָה". מה ההבדל בין 'שנה טובה' ל'שנה מתוקה'?

שנה טובה היא שנה שבה אנחנו יודעים שאנחנו בוחרים נכון, שאנחנו עושים את הדבר הטוב. יש בכך אמנם מתיקות מסוימת, כמו המתיקות הבסיסית של התפוח, אבל עדיין - המתיקות הזו לא דומה לעוצמה של הדבש. שנה מתוקה היא שנה שבה אנחנו מרגישים חיבור פנימי עמוק לדרך שעברנו. ההרגשה הטובה הזו דומה למתיקות המרוכזת של הדבש.

כמובן, כדי ששנה תהיה שנה **מתוקה**, היא צריכה קודם כל להיות שנה **טובה**. רק אחרי המנה העיקרית מגישים את הקינוח. אחרי שבחרנו בטוב והתמדנו בתהליך - נזכה גם למתיקות הגבוהה.

ר' צדוק הכהן מלובלין (פרי צדיק ראש השנה אות א) דרש על כך את הפסוק "אור זרוע לצדיק ולישרי לב שמחה". 'צדיק' הוא אדם שמחויב לדרך הטובה, "גם אם אינו מרגיש בעצמו עוד טעם ומתיקות" (מלבד המתיקות הבסיסית של הידיעה שבחר בטוב). אצלו האור הוא רק 'אור זרוע' וגנוז, אור פוטנציאלי. אבל בהמשך הדרך מתיישר הלב ומגיע לידי 'שמחה' גלויה ופורצת.

בהמשך לכך הוא מסביר את דברי חז"ל שדרשו (שבת פח.), שעם ישראל נמשל לתפוח, מכיון שאמר "נעשה ונשמע" והקדים את ה'נעשה' ל'נשמע', כמו עץ התפוח שצמיחת פירותיו קודמת לצמיחת העלים שלו. ה'נעשה' הוא התפוח, הוא המחויבות שלנו לדרך הטובה. ה'נשמע' הוא הדבש, הוא ההבנה שבאה וצומחת עם הזמן עד כמה הדרך הזו באמת מתוקה. אם נתאמץ לתת את הפירות, יבואו אחר כך גם העלים - הזמנים שבהם נוכל לשבת וליהנות ממשב רוח רענן.

כעת לא נשאר לנו אלא לאחל לכם **שנה טובה ומתוקה** במלוא מובן המילה!

תפוח	דבש
מתיקות בסיסית	מתיקות גבוהה
מחויבות לדרך	חיבור לדרך
צדיק	ישר לב
אור זרוע	שמחה
נעשה	נשמע
פירות	עלים

לכולם

בַּחֲצוֹצְרוֹת וְקוֹל שׁוֹפָר

כלי נשיפה נקראים כך מפני שהאדם נושף לתוכם. בפעולה זו למעשה הוא נותן בהם את פנימיותו ואת רוח החיים שבו. מבין כלי הנשיפה המוזכרים במקרא, ישנם שניים בולטים ביותר: השופר והחצוצרה. התקיעה בכל אחד מהם מסמלת תנועה נפשית אחרת, וסגנון שונה של עבודת ה'. השופר מסמל את עבודת הכניעה וההתבטלות לפני ה', עבודה עם אופי יותר פסיבי. והחצוצרה מסמלת את עבודת המנהיגות והגבורה, עבודה עם אופי יותר אקטיבי.

אפשר לראות זאת **כבר בפעם הראשונה** שבה כל אחד מהם מוזכר בתורה. השופר מוזכר לראשונה בזמן קבלת התורה, שהייתה מלווה ב"קול שופר חזק מאד", יחד עם כניעה למלכות ה' וקבלת מצוותיו. לעומת זאת, החצוצרה מוזכרת לראשונה, כשה' מצווה את משה לעשות שתי חצוצרות כסף לצורך הנהגת בני ישראל במדבר ולשעת מלחמה.

החומר שמהם עשוי כל אחד גם רומז לכך: השופר עשוי מאיל, שהוא בעל חיים המשמש כקרבן, והוא גם זכר ליצחק שמסר עצמו לעקידה. דברים אלה מזוהים עם מידת הדין - מידה של התכנסות והתבטלות. החצוצרה עשויה מכסף, שהיא מתכת המכוונת כנגד מידת החסד - מידה של התפשטות והשפעה על המתרחש. כמו כן, בעוד השופר נשאר כפי שנעשה בידי שמיים - קרן איל טבעית שלא עוברת שינוי משמעותי, החצוצרה נעשית בעיקר בידי אדם, בתהליך של התכת גושי כסף לתוך תבנית.

גם **הצורה** של השופר והחצוצרה תואמת: השופר שבו תוקעים בראש השנה צריך להיות כפוף, מפני שבראש השנה האדם צריך כמה שיותר לכופף ולהכניע את דעתו בפני ה' (ר"ה כו:). והחצוצרה צריכה להיות ישרה, מפני שהיא מסמלת את הנכונות לפרוץ קדימה ולצאת למלחמה. **המספר** גם הוא מבטא זאת. השופר הוא אחד, בבחינת מיקוד והתכנסות, והחצוצרות הן שתיים, בבחינת התפשטות וריבוי. ולבסוף, אפילו **הגדרת המצוה** משתנה בין הכלים: 'לשמוע קול שופר' - פסיבי אל מול 'לתקוע בחצוצרות' - אקטיבי (ספר המצוות, עשה קע ועשה נט).

אז מה נכון יותר עבורנו? להיכן עלינו "לנשוף" ולמקד את רוח החיים שבנו? "בְּחִצּוֹצְרוֹת וְקוֹל שׁוֹפָר הֲרִיעוּ לִפְנֵי הַמֶּלֶךְ ה'". שני היסודות האלה נכונים בעבודת ה' של כל אחד, אלא שכל אחד צריך לתת מקום נרחב יותר ליסוד שתואם לתכונת נפשו. **מניסיונו ב-GYE, עבור מתמודדים רגילים - מתאים יותר הדגש של 'חצוצרה', של גבורה ומאבק, ועבור מכורים - מתאים יותר הדגש של 'שופר', של כניעה** (כפי שהדבר נעשה בתכנית 12 הצעדים).

מכל מקום, עבור כולנו, ראש השנה הוא זמן לעבודת השופר, לחזק בנפשנו את אותה הכרה ש"אלמלא הקב"ה עוזרו אין יכול לו", "כי על רַחֲמֵיךָ הֶרְבִּים אָנוּ בְּטוֹחִים". שנה טובה ובטוחה!

שופר	חצוצרה
כניעה	גבורה
פסיבי	אקטיבי
'לשמוע'	'לתקוע'
בידי שמיים	בידי אדם
כפוף	ישר
התכנסות	התפשטות
דין	חסד
יחיד	רבים

ממעמקים

אם הגעתם עד אלינו לאתר GYE, ועד כאן למאמר האחרון בעלון, אתם כנראה רוצים לחולל שינוי. כל שינוי מתחיל בהחלטה. אבל החלטה יכולה להתקבל בעוצמות שונות, ברבדים שונים. כולנו מכירים את הביטוי "עומק הלב", והוא מבוסס על כך שבנפש שלנו קיימות שכבות רבות. אפשר להרגיש דבר מסוים רק בחיצוניות הלב, או אפילו בפנימיות הלב, אבל לא ממש עד הסוף.

על הפסוק 'קול דודי דופק' דרשו חז"ל שהקב"ה אומר לבני ישראל: "פתחו לי פתח כחודו של מחט, ואני אפתח לכם פתח כפתחו של אולם". בעלי המוסר והחסידות הסבירו, שהפתח של המחט הוא אמנם זעיר וקטן ביותר, אבל הוא פתח שנעשה בשלמות, שהרי המחט עוברת בבגד כולו.

בפירושו לפסוק 'וְהָיָה כְּעָץ שֶׁתוֹלַע עַל פְּלִי מַיִם', מסביר המלבי"ם, שהאדם הוא כמו עץ הפוך, ששורשיו נטועים למעלה: "כי המוח באדם הוא תחת השורש בעץ השדה, ממנו יוצאות כל ההרגשות". המטרה שלנו היא לפתוח פתח "עד הסוף", להגיע למקום העמוק והשורשי הזה, ולקבל שם את ההחלטה, לחולל שם את השינוי.

כידוע, לכל אחד מן החגים יש תכונות מיוחדות, וכל אחד מהם מסוגל לדברים מסוימים. **ראש השנה** מבטא בדיוק את המקום הפנימי שדיברנו עליו. הוא הנקודה השורשית שבה מרוכזת החיות של כל השנה הבאה עלינו לטובה, ורבים נוהגים לומר בו את מזמור 'ממעמקים קראתיך' אחרי 'ישתבח'. גם **צורת השופר** מבטאת זאת: ה'שפיץ' של השופר הוא הנקודה הפנימית ביותר, שממנה הכל מתרחב ומתפרט החוצה. וכך גם **קול התקיעה**, שממש כמו צעקת הלב, הוא קול פשוט שלא מתלבש במילים, עמוק ופנימי יותר מכל ההסברים.

תפילות ראש השנה, ובפרט תקיעת שופר, הן זמנים מסוגלים להתבונן בכנות בעצמנו, להתחבר למקום פנימי ולקבל מעומק הלב החלטה לשנה טובה.

מרגיש שאתה לבד בהתמודדות הזו ורוצה עזרה?

אתה מוזמן לשיחת ייעוץ והכוונה ללא תשלום

נשמור על הפרטיות שלך והכל יישאר בינינו

רפאל 058-7004152 • shmor.help@gmail.com